

Literatura pro děti s didaktikou

20. 10. 2020

PREZENČNÍ STUDIUM

Dnešní program

- ▶ 1. a 2. Miniúkol – Domino, Reflexní karty
- ▶ Podzim: ukázka lekce se zapojením všech smyslů
- ▶ Emoční karty a ukázka dvou příběhů

Karty cesta životem

Karty *Cesta životem* Lucie Ernestové. Zdroj:

<https://duhovakocka.cz/obchod/cesta-k-sobe-v-krabicce/>

Video – dítě v MŠ:

<https://drive.google.com/file/d/1RDgFHQ5eqpc0kgLhx6UOH9IAvGwcA1nG/view?usp=sharing>

Podzim

BRAINSTORMING

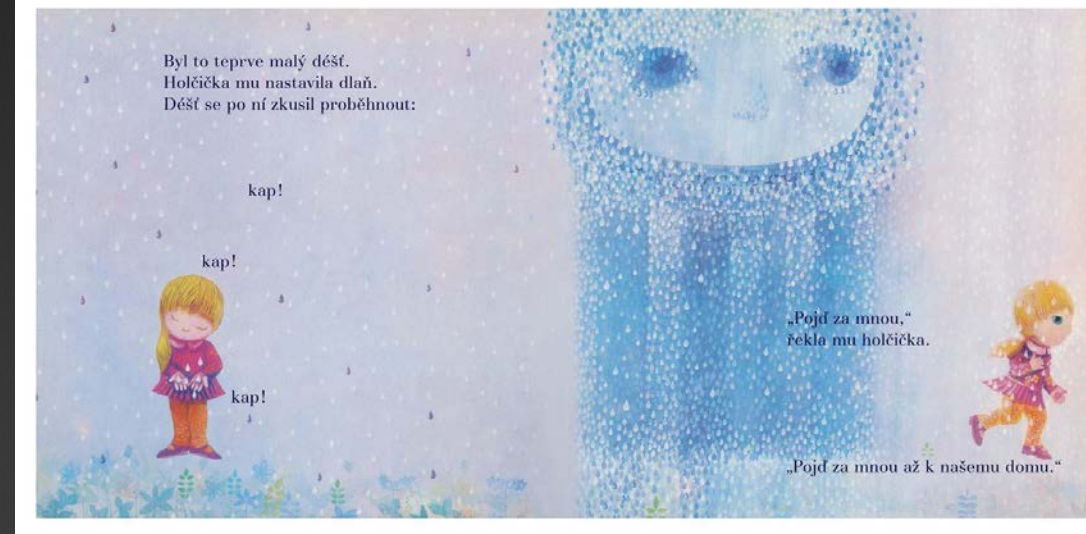
[HTTPS://PADLET.COM/VLAUFKOVA/FPW2K0M8EVD5LSYI](https://padlet.com/vlaufkova/fpw2k0m8evd5lsyi)

(+) A ZVEŘEJNIT PŘÍSPĚVEK

FPW2K0M8EVD5LSYI

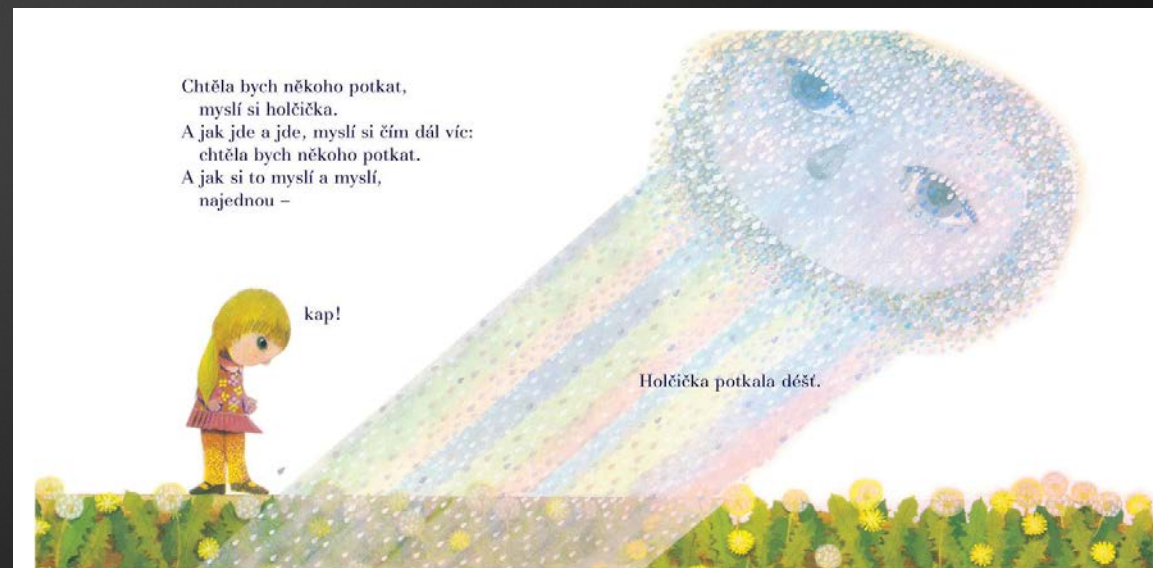
PODZIM

- ▶ Vyprávíme si, co nás napadá, když se řekne „podzim“
- ▶ Jak se mění na podzim příroda?
- ▶ Jaké bývá počasí?
- ▶ Co děláme na podzim?

Lekce: **Rozvoj všech smyslů**

Autorka lekce: Mgr. Marie Straková, upraveno a doplněno VL

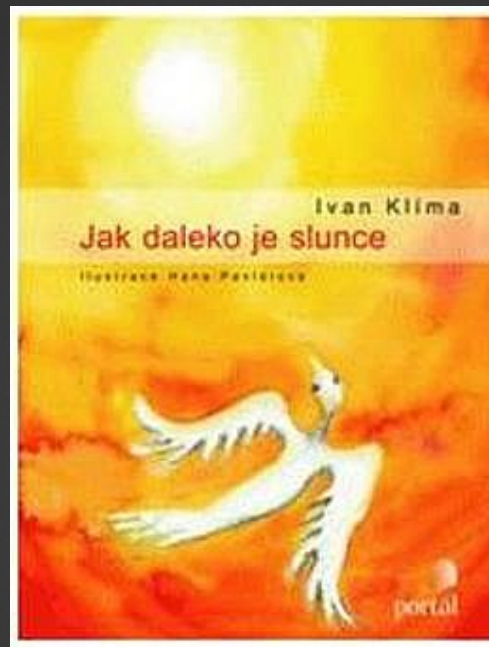
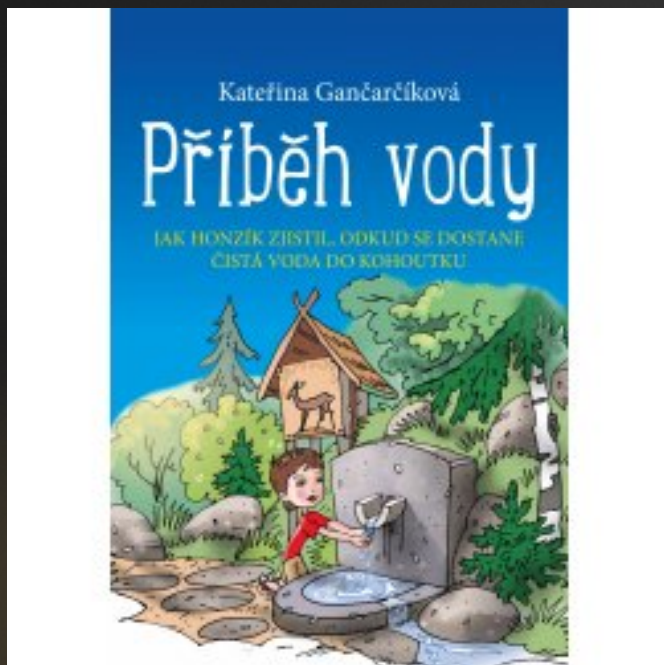

Před čtením

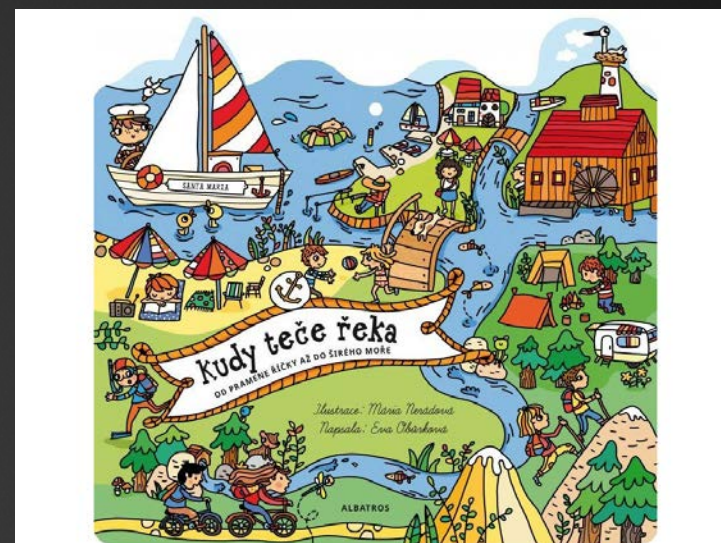
VYUŽITÍ ČTENÁŘSKÉ KOSTKY PŘED ČTENÍM

- ▶ Hodte si třikrát kostkou s otázkami před čtením - z ilustrací či názvu usuzujeme, o čem by kniha mohla vyprávět
- ▶ Potom sdělíme společně:
- ▶ *O ČEM BUDE PŘÍBĚH VYPRÁVĚT?*
- ▶ *O KOM BUDE?*
- ▶ *CO JE TO DÉŠŤ? KDE SE BERE? K ČEMU JE DOBRÝ?*

- ▶ *Kde se berou kapičky?* (využití knížek o počasí)
- ▶ Lze uvařit čaj – ukázka páry- proč vzniká?

Příběh –
Jak
putuje
voda

Hudební činnosti

- ▶ *Znáte nějakou pohádku/písničku o dešti nebo počasí?*
 - ▶ ČINNOST – Zpěv písně Prší, prší + rytmické činnosti, např.
 - ▶ Prší – na dvoudobé noty - tleskání
 - ▶ Koníčky – na čtvrtové noty – ťukání na hřbet ruky
 - ▶ Blesk – jedna doba – dupnutí

Otázky v průběhu četby

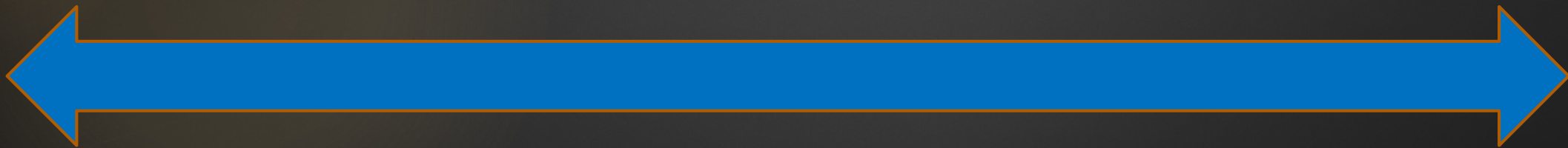
- ▶ Holčička jde a jde. Ulice je prázdná. Ani slunce nezasvítí.
- ▶ Chtěla bych někoho potkat, myslí si holčička. A jak jde a jde, myslí si čím dál víc: chtěla bych někoho potkat. A jak si to myslí a myslí, najednou
- ▶ *„Proč chce holčička někoho potkat? Jak se cítí?“*
- ▶ **AKTIVITA:** ZKUSTE ZAVŘÍT OČI A PŘEDSTAVTE SI, ŽE JSTE HOLČIČKA Z PŘÍBĚHU, A NASTAVTE RUCI. BUĎTE PŘIPRAVENI NA TO, ŽE VÁS MOŽNÁ NĚKDO DOTKNE – ŽE NĚKOHO POTKÁTE

- ▶ V tuto chvíli použijeme připravený rozprašovač s čistou vodou a děti jím jemně pokropíme.

-
- ▶ Holčička potkala déšť. Byl to teprve malý déšť. Holčička mu nastavila dlaň. Déšť se po ní zkusil proběhnout: Kap! Kap! „Pojď za mnou,“ řekla mu holčička. „Pojď za mnou až k našemu domu.“
 - ▶ *Pozvali jste někdy někoho k Vám domů?*
 - ▶ *Jak by to dopadlo, kdybyste si do domu pozvali déšť?*

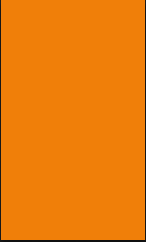
-
- ▶ Déšť už, už chtěl vklouznout za holčičkou, ale vrata se za ní zavřela a nepustila ho dovnitř.
 - ▶ *Myslíte si, že holčička vyjde z domu, nebo tam venku nechá déšť samotný?*
 - ▶ *AKTIVITA: Kdo si myslí, že holčička vyjde z domu, stoupne si k této čáře; kdo si myslí, že tam holčička nechá déšť samotný a bude se na něj dívat za oknem, stoupne si na druhý konec třídy; kdo se nemůže rozhodnout, stoupne si doprostřed.*

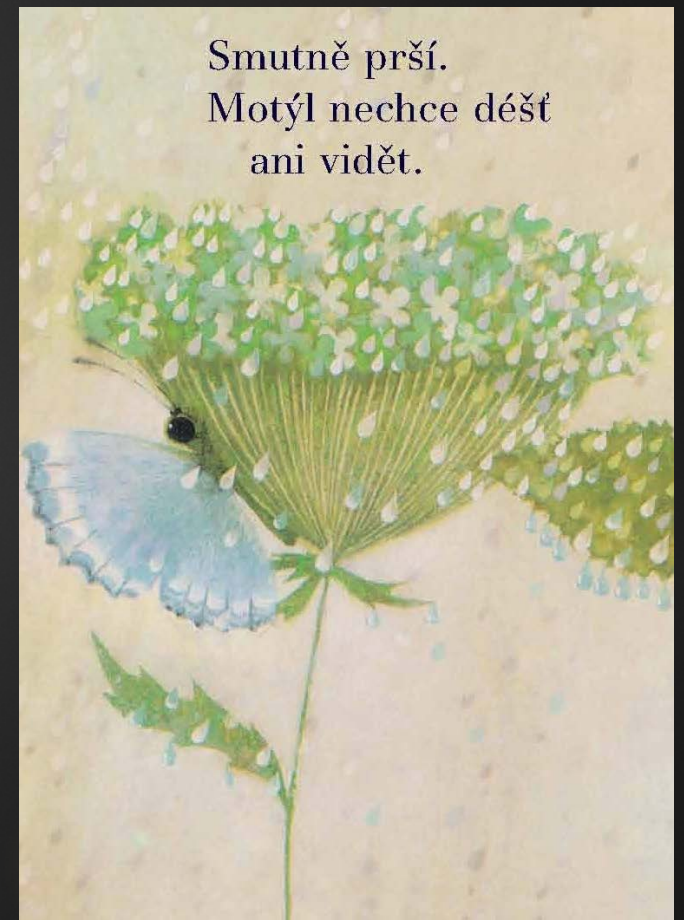
Vyjde z domu –
Reactions:
palec nahoru

Nemůže se
rozhodnout:
Reactions: srdce

Zůstane doma –
Reactions: Joy (se
slzami)

-
- ▶ Dešti to přišlo líto a rozplakal se. Běhá okolo domu, ťuká na okno, bubnuje na střechu. „Holčičko! Holčičko!“
 - ▶ AKTIVITA – zavoláme všichni na holčičku a pomůžeme dešti - „Holčičko.“
 - ▶ Vrr, Vrzla vrata. Z vrat se vybatolil deštník. Pospíchá ulicí. „Jsi tam, holčičko? Jsi tam? Ptá se déšť. „Jedeš!“ Řekl dešti pán a utřel si rukávem kapku. Déšť běhá od deštníku k deštníku. „Jsi tam, holčičko? Jsi tam?“

- ▶ Smutně prší. Motýl nechce déšť ani vidět. Včela nechce déšť ani vidět. Déšť hledá holčičku na dvorku. „Kvo, kvo, kvo, kvo, kvo,“ honem, honem zahání kvočna kuřata. Kočka utíká domů do síně. „Neviděl jsi holčičku, ty velký pse?“ Velký pes je nejspíš hluchý. Otřepe se - a ještě a ještě – pak se ožene po dešti: blaf! A šourá se k boudě.
- ▶ *Proč všichni odmítají déšť?*
- ▶ *Co děláme, když prší?*

-
- ▶ **Pohybová hra na déšť:** Všichni se proměníme na kapičky deště
 - ▶ *Lehce prší – chodíme sami po místnosti*
 - ▶ *Začínají padat větší kapky – běh ve dvojicích*
 - ▶ *Padají ještě větší – běh ve trojicích*
 - ▶ *Až všechny napadaly dolů do louže – vytvoříme jednu velikou kaluž (hlouček dětí ležících uprostřed)*
 - ▶ *Vysvitlo sluníčko – louže vysychá a z kapek se stává pára (děti si stoupnou), ze které se stávají obláčky, které si lehounce poletují a tančí po nebi – postupné ztvárnění obláčků + pohyb po prostoru*
 - ▶ *A tak se to děje stále dokola, z mraků opět spadnou kapky na zem a vypaří se, nebo se z nich stávají potůčky, které vtékají do potoků, řek a do moře.*

- ▶ Najednou hop a hop. Dvě nohy v holínkách duply rovnou do kaluže. Jeden prstíček čeká nastavený: Dešti! Dešti!“ V pláštěnce je holčička! „Utíkáme, chceš, dešti? Ty utíkej za mnou a já za tebou.“
- ▶ *Kdo měl pravdu, když jsme stáli na čáře a rozhodovali jsme se o tom, co holčička udělá?*

Vyjde z domu –
Reactions:
palec nahoru

Nemůže se
rozhodnout:
Reactions: srdce

Zůstane doma –
Reactions: Joy (se
slzami)

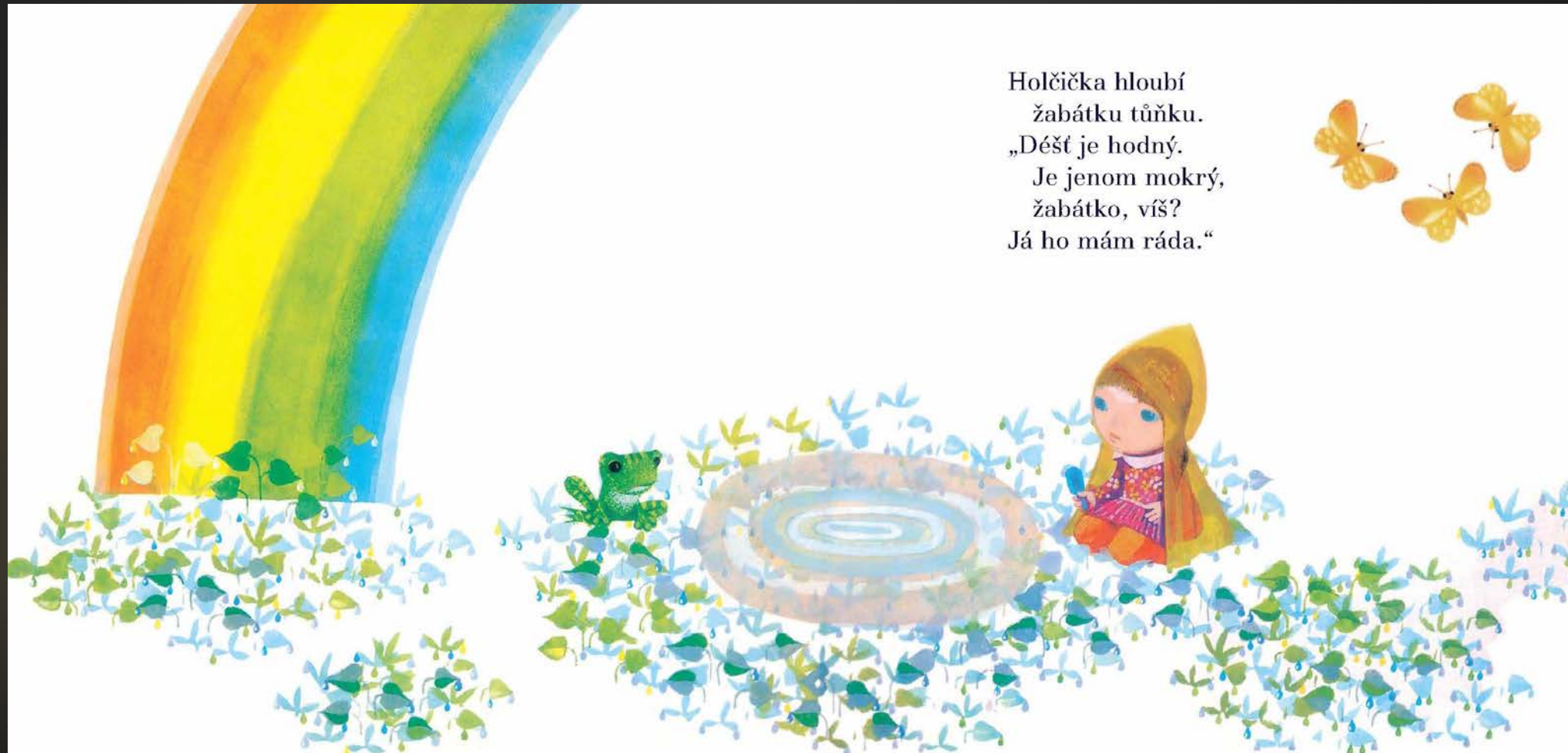
- ▶ AKTIVITA: Hra Na honěnou

- ▶ To si vesele prší, to si prší! Husy natahují krky: víc, víc, víc. Žížala potkala plže. Kachny si dávají záležet: tak, tak, tak otiskují do bláta kachní cápoty. Vrabci se koupou v louži. Frrr! Poplašili se.

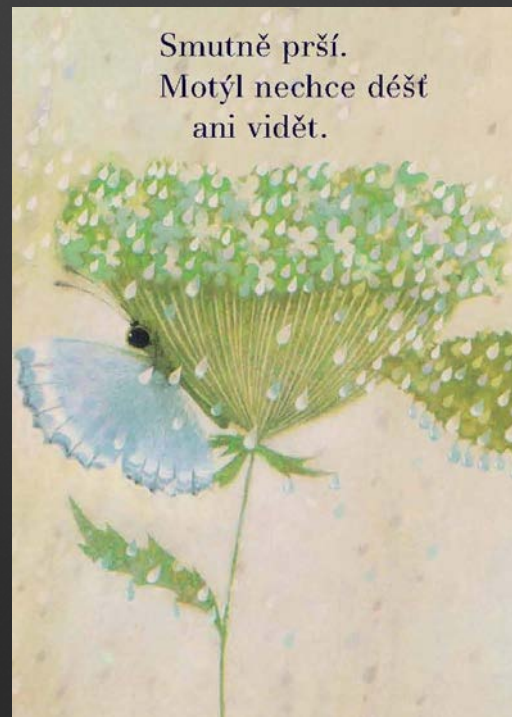
- ▶ Za mrakem vykouklo ubřečené sluníčko a spadlo mezi ně.
- ▶ Žabátko se kouká na holčičku a diví se.
- ▶ *Proč asi žabátko diví? Čemu?*

- ▶ Holčička má místo očí jezírka! Všechno vidí najednou modře, fialově, žlutě, zeleně a ještě všelijak – jako když za duhy barevně prší na stromy na kytky na žábu na holčičku.
- ▶ *Co je to duha? Jak vzniká? Koho potřebuje, aby vznikla? Jaké má barvy?*

Holčička hloubí
žabátku tůňku.
„Děšť je hodný.
Je jenom mokrý,
žabátko, víš?
Já ho mám ráda.“

- ▶ Holčička hloubí žabátku tůňku. „Děšť je hodný. Je jenom mokrý, žabátko, víš? Já ho mám ráda.“ Prší šťastně a tichounce. Holčička našla cestou domů duhového šneka.
- ▶ *Jak se cítíte vy, když začne pršet? – postavte se k obrázku, který vystihuje, jak se cítíte (práce s emočními kartami)*
- ▶ *Jak se cítíte, když je po dešti? – postavte se k obrázku, který vystihuje, jak se cítíte (práce s emočními kartami)*

- ▶ Klasické kreslení duhy, skládání duhy z barevných papírů, krepového papíru nebo hra na duhu – skládáme společně s dětmi, které vybíhají ze svého domečku, z barevných šátků duhu

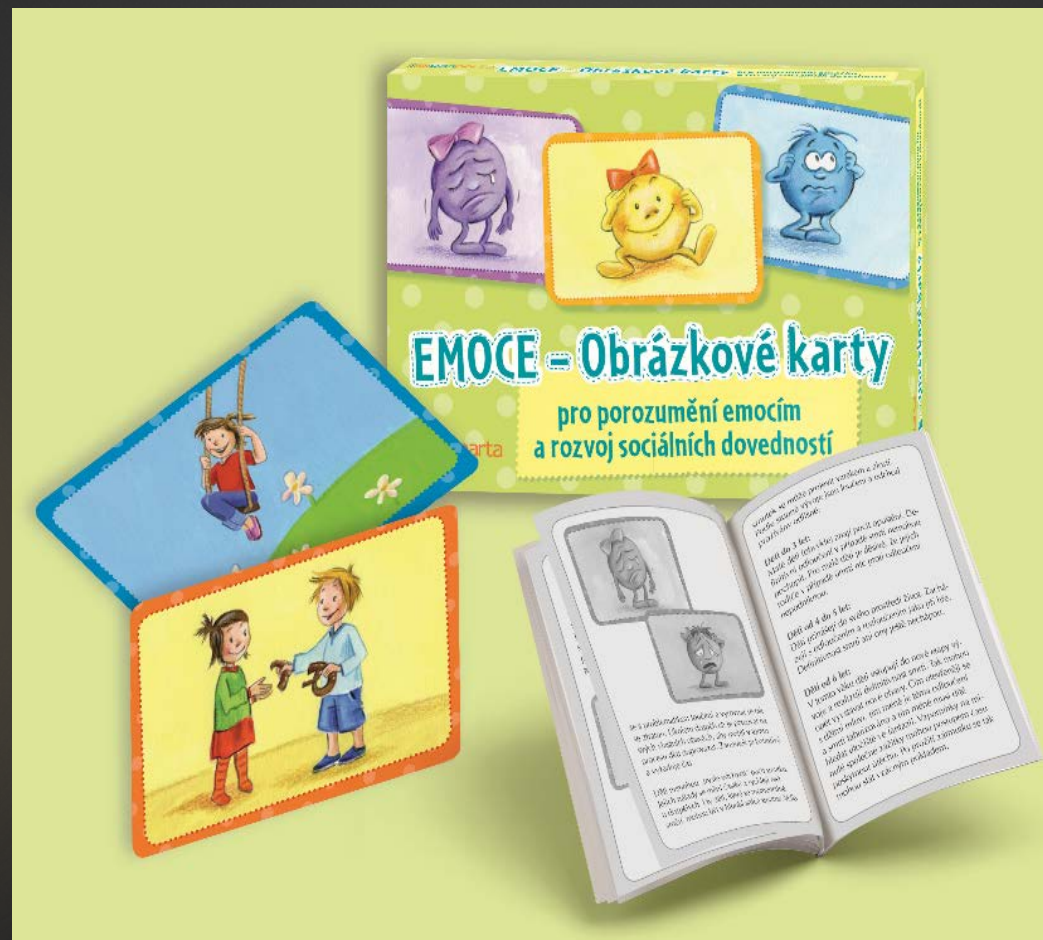
3. Miniúkol

- ▶ Nakreslete/vytvořte obrázek, který by vystihl tento příběh – můžete využít pastelky, vodovky, modelínu, voskovky, foukací fixy, ...
- ▶ Svůj „výtvor“ prosím vyfoťte/naskenujte a pošlete na email
Veronika.Laufkova@pedf.cuni.cz
- ▶ Budu se těšit

Emoční karty

Emoční karty

Emoční karty (Pasparta)

Rozvoj emoční inteligence u dětí

U dětí rozvíjíme především tyto schopnosti:

- ▶ znalost vlastních emocí – sebeuvědomování;
 - ▶ ovládání emocí – sebeovládání;
 - ▶ schopnost motivovat sebe sama – sebemotivace;
 - ▶ vnímat emoce jiných lidí – empatie;
 - ▶ budování mezilidských vztahů – angažovanost
- ▶ Pro porozumění emocím a rozvoj sociálních dovedností vzniká celá řada titulů pro děti.

Emušáci – Ferda a jeho mouchy

- ▶ - určené k **rozvoji emoční inteligence u dětí.**
- ▶ - hlavním hrdinou pohádek je **žabák Ferda a jeho kamarádka mouchy**, které představují jednotlivé emoce.
- ▶ - Ferda se setkává s různými situacemi, které jsou typické i pro děti v předškolním a mladším školním věku.
- ▶ - kniha obsahuje **nejen pohádky, ale otázky otázky a aktivity**, které se věnují vždy jedné z emocí, umožňují dětem lépe poznat a pochopit své emoce i emoce ostatních
- ▶ - kromě toho „hra“ obsahuje plyšového žabáka Ferdu, 8 plyšových much znázorňujících emoce
- ▶ <https://www.scio.cz/pro-deti-a-rodice/hracky/emusaci/>

8 MALÝCH KAMARÁDŮ

KTERÁ SEDNE NA TEBE?

Žárlivost

Moucha Žárlivost nás zlobí svým bzučením, když pozná, že někomu nepřejeme nějakou věc, úspěch, či pozornost. Někdy nám ale moucha pomůže, abychom našli uvnitř sebe sílu a dokázali to, co umí jiní.

Zvědavost

Když chceme poznávat a zkoušet nové věci, většinou nám při tom na rameni sedí moucha Zvědavost. Musíme si však dávat pozor, abychom nebyli zvědaví až příliš.

Smutek

Moucha Smutek se objevuje tehdy, když ztratíme oblíbenou věc, nebo když odejde někdo, koho máme rádi. Přiletí však i když se trápíme, stýská se nám nebo se nám něco nepovede. Pokud jsme smutní, stává se, že pláčeme.

Strach

V situacích, kterých se bojíme nebo jsou neznámé či nebezpečné, můžeme uslyšet bzučení mouchy Strachu. Někdy nás však chrání, abychom nedělali věci, které by nám mohly ublížit.

Osamocení

Bzučet mouchy osamocení můžeme slyšet, když se cítíme sami, jsme daleko od těch, které máme rádi. Můžeme se však dostat do situace, kdy se cítíme být sami, přestože je kolem nás hodně lidí, ale my máme pocit, že si nás nevšímají a nepatříme mezi ně.

Hněv

Moucha hněv přiletne, cítíme-li uvnitř sebe vztek, naštvanost či zlost. Někdy nám při tom vyklouzne z pusy křik a nadávky, které nás pak mrzí. Přiletnout může ale i tehdy, zlobíme-li se na někoho právem.

Radost

Když přiletí moucha Radost, smějeme se, vyskákáme, poskakujeme. Můžeme ji očekávat, když se nám něco povede, dostaneme nějaký dárek nebo uděláme-li radost někomu jinému. Čím déle s námi bude, tím více nás bude hřát na srdíčku.

Důvěra

Moucha Důvěra se objevuje tehdy, když někomu věříme natolik, že mu dokážeme svěřit i nepříjemné věci. Spoléháme, že nám pomůže. Také nám dodává jistotu a víru, že věci zvládneme, že všechno dobře dopadne, že nás má někdo rád.

Albatros: Rozvoj emoční inteligence u dětí

- ▶ knížka o nosorožci Emilovi, kterému se podle emocí zbarvuje hřívka (<https://www.albatrosmedia.cz/serie/51239406/emil-a-emoce/>)
- ▶ Využití dýchání pro zahnání negativní emoce

Tohle je **Emil**.
Obyčejný malý jednorožec,
tedy skoro...

Někdy je **Emil** šťastný.
Jindy ne.
Někdy se zlobí.
Jindy je smutný.
Někdy truceje.

To všechno jsou různé pocity neboli emoce.

A **Emil**
zažívá nejrůznější pocity.
Stejně jako ty.

* Emil a emoce *
EMIL SE STYDÍ

Aurélie Chien Chow China

albatros

* Emil a emoce *
EMIL SE BOJÍ

Aurélie Chien Chow China

albatros

* Emil a emoce *
EMIL JE SMUTNÝ

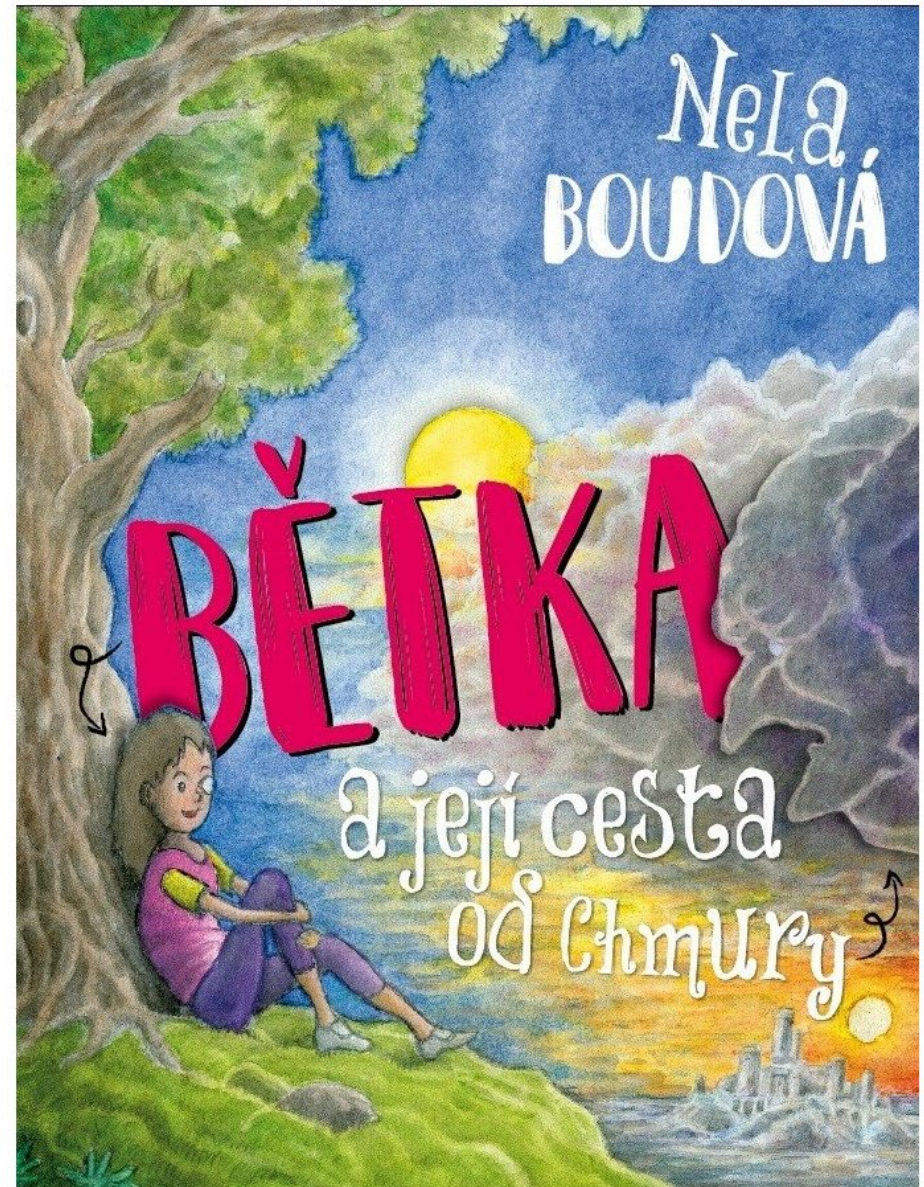

Aurélie Chien Chow China

albatros

Bětka a její cesta od Chmury

- ▶ BOUDOVÁ, Nela. *Bětka a její cesta od Chmury*. Praha: XYZ, 2019. ISBN 978-80-7597-421-1.
- ▶ Bětka je desetiletá holčička se svými běžnými dětskými starostmi – starost jí dělá to, že se jí ostatní děti smějí proto, že nosí brýle a okluzor, její chmury se znásobí, když zjistí, že se její rodiče budou rozvádět. Tehdy na ni sedne čarodějnice Chmura a Bětka se s ní musí vydat do boje, aby ji přemohla.

- ▶ Vojtěch Černý: Děti a emoce
- ▶ Lze využít i karty DIXIT (sada Quest)

Pasparta – O koblížkovi + emoční karty

Obrázkové karty Emoce z nakladatelství Pasparta

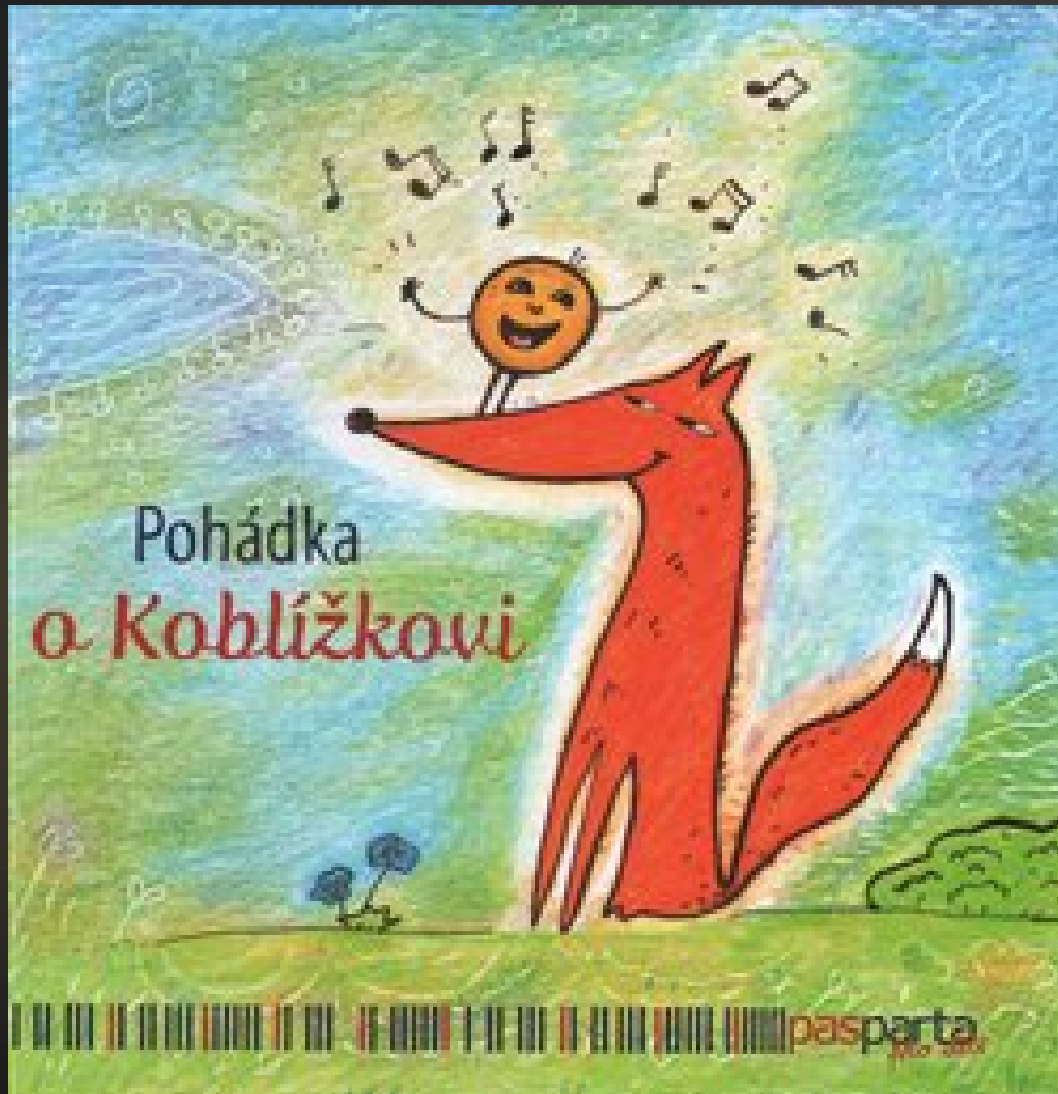
Emoční karty vytvořeny primárně pro děti s poruchou autistického spektra

Pasparta – emoční karty

- ▶ Sada 30 barevných karet zobrazuje každodenní situace ze života dětí a rodiny.
- ▶ Děti pomocí situací poznávají pocity, které samy znají, učí se je pojmenovávat a formou hry se zdokonalují v sociálních dovednostech.
- ▶ V doprovodném sešitě je vysvětleno emoční prožívání dětí a jsou zde shrnuty nápady, jak tuto sadu karet využít v praxi v mateřských i základních školách či doma při společné hře.
- ▶ Využít je lze při aktivitách v mateřské škole (děti někdy spontánně přinesou kartu, která vystihuje, jak se nyní cítí – podobně jako mouchy z knihy *Ferda a jeho mouchy*) nebo při práci s knihou – vybízí k tomu pohádka *O koblížkovi* z nakladatelství Pasparta, kde slunce na obloze prožívá s koblížkem jeho putování

Pasparta – O koblížkovi

O koblížkovi – Pasparta (Pohádku Františka Bartoše do podoby textu s piktogramy upravila Hana Zobačová, ilustrace Radka Stará.)

Cvičení:

<https://learningapps.org/display?v=pe0yerp1c20>

Po řešení klikněte na „fajfku“ a zkontrolujte si svou práci

Koblížek nechtěl jen tak ležet:

skulil se pod okno na trávu

z trávy na cestu –

a kutálel se dál po cestě.

Kutáel se Koblížek po cestě

KUTÁEL SE

KOBLÍŽEK

PO CESTĚ

a proti němu běžel zajíc:

PROTI

BĚŽEL

ZAJIC

„Koblížku, Koblížku, já tě sním!“

KOBLÍŽKU

KOBLÍŽKU

JA

TĚ

SNÍM

„Nejez mě, zajičku,

NEJEZ

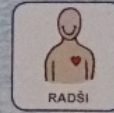

MĚ

ZAJÍČKU

radši si poslechni moji písničku.“

RADŠÍ

SI POSLECHNI

MOJI

PÍSNIČKU

Dědečkovi jsem utekl,

babičce jsem utekl,

zajíčkovi jsem utekl,

vlkovi jsem utekl,

medvědovi jsem utekl,

a tobě, liško, taky uteču!"

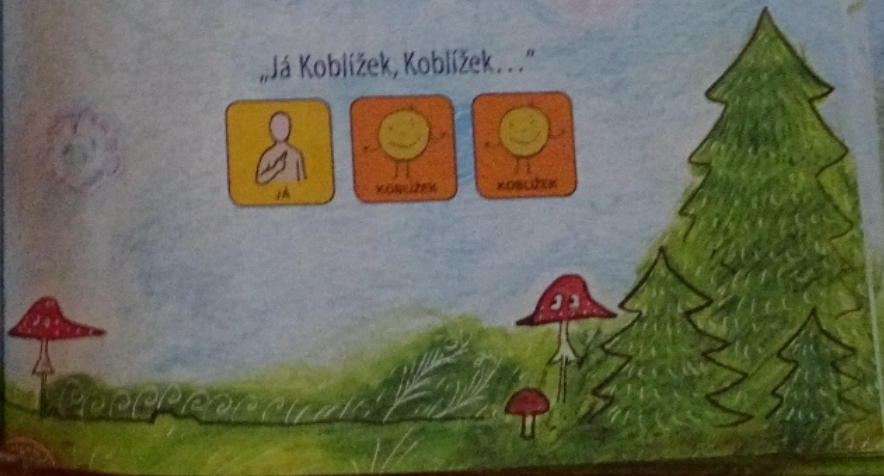
Koblížek se zaradoval, že ho liška pochválila.

Sedl si lišce na čumák a zazpíval:

„Já Koblížek, Koblížek...“

A liška ham!

Kobliček snědla.

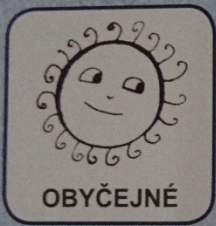

Pýcha předchází pád!

KONEC

Slovníček emocí

OBYČEJNÉ

SPOKOJENÉ

USMĚVAVÉ

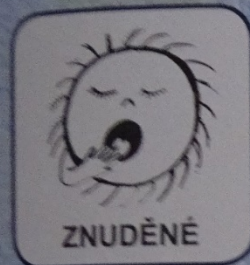
MÁVAJÍCÍ

ROŠŤÁCKÉ

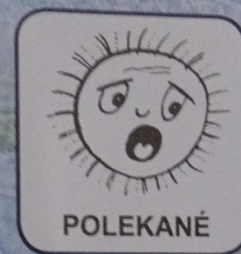
ZVĚDAVÉ

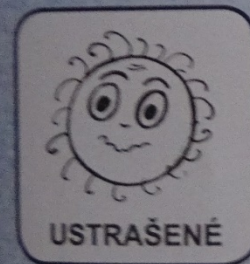
ZNUDĚNÉ

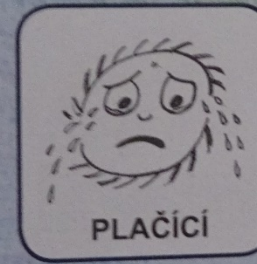
UDIVENÉ

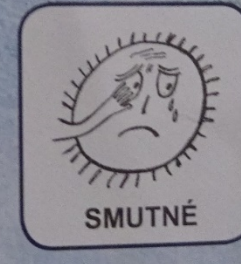
POLEKANÉ

USTRAŠENÉ

PLAČÍCÍ

SMUTNÉ

Moře emocí

- ▶ b-creative *Moře emocí*
- ▶ Dostupné z: <https://www.b-creative.cz/terapeuticke-pomucky-b-creative-more-emoci--emotion-cards>, citováno 16. 5. 2020

Mé emoce - KIDEDU

- ▶ Balíček obsahuje karty s postavami emocí,
- ▶ karty s charakteristikami emocí formou hádanky a doplňující otázky,
- ▶ 11 situací, které nejčastěji prožívají děti ve věku 3 až 8 let,
- ▶ otázky k situacím,
- ▶ okční karty a hrací kostku s návodem

Mé emoce - KIDEDU

Lekce „Leo ubližuje“ - Chování k ostatním dětem

-
- ▶ *Autorka lekce: Tereza Wagnerová, drobné úpravy Veronika Laufková*
 - ▶ **Kniha:** HAMBLIN, Barbora. *Flandil ve školce*. Druhé vydání. Ilustrovala Kateřina PAŽOUREK. Jihlava: Altenberg, 2017. ISBN 978-80-906543-2-7.
 - ▶ **Příběh Leo ubližuje:** Příběh vypráví o šnečkovi Flandilovi, kterému ve školce ubližuje lvíček Leo. Neubližuje pouze šnečkovi, ale i ostatním zvířátkům. Flandil je kvůli tomu smutný a lvíčka se bojí. Maminka má o šnečka strach. Zjistila od Flandila, co se ve školce odehrává. Snaží se mu pomoci, a tak mu vypráví své zážitky ze školky. Když byla malá, chodila s ní do školky housenka Hedvika, která se chovala k ostatním zvířátkům jako Leo. Sebrala odvahu a housence se postavila. Šneček si maminčinu radu vezme k srdci, postaví se lvíčkově a zabrání mu tak v ubližování. Šneček a jeho kamarádi se tak dozvědí, jak se v případě, že by jim ještě někdy někdo ubližoval, mají zachovat.
 - ▶ **Pomůcky:** kniha nebo příloha IV, ilustrace, emoční karty, pracovní listy, lepidla
 - ▶ **Čtenářské strategie:** předvídání a usuzování, vizualizace
 - ▶ **Cíl:** Dítě identifikuje nevhodné chování a vymýšlí kreativní řešení problému; dítě identifikuje různé emoce postavy a své vlastní.

Základní emoce v knize

- ▶ Emoční karty jsou vytvořeny z ilustrací z knihy a vychází ze základní skupiny emocí, které zmiňuje Zelinová (2011):
- ▶ hněv,
- ▶ smutek,
- ▶ strach,
- ▶ radost,
- ▶ lásku,
- ▶ překvapení.

-
- ▶ *Přečteme si příběh, který se jmenuje: Leo ubližuje. Kdo by mohl být Leo? Komu by mohl ubližovat a proč?*
 - ▶ Před dvěma týdny se ve školce objevil lvíček Leo. Od svého příchodu do školky všechno jen ničil. Zvířátkům bral hračky, běhal po třídě, hodně křičel a často ubližoval. Někdy do nich strkal, jindy je bouchal nebo kousal a někdy i kopl. Zvířátka se ho bála.
 - ▶ I šneček Flandílek dostal několik ran, a dokonce jeden kousanec.

a) Jak se cítil Flandil, když mu Leo ubližoval

Jak by ses cítil ty, kdyby ti někdo ubližoval jako lvíček Leo?

Pojďme mezi obrázky najít ten, na kterém je namalováno, jak se podle Tebe Flandil cítil.

Jak se cítil Flandil, když mu Leo ubližoval

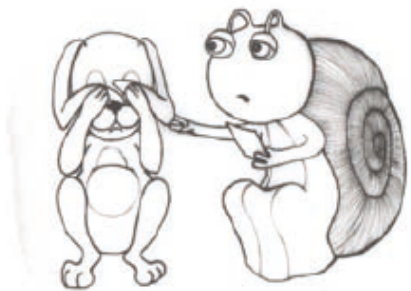
Polls

1

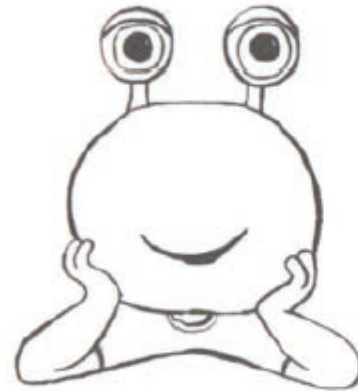
2

3

4

5

6

- ▶ Trápilo ho to čím dál víc, až se postupně z veselého šnečka stal nemluvný a smutný šnek, zavřený ve své ulitce. Maminka netušila, co se děje. Sáhla mu na čelo, jestli nemá teplotu, ale
- ▶ neměl.
- ▶ „Flandí, nejsi nemocný? Nebolí tě něco?“
- ▶ „Ne, nic,“ odpovídal posmutněle. Maminka si začala dělat starosti. Poslední dobou nechtěl Flandílek ani chodit do školky.
- ▶ Jednoho večera si s maminkou v postýlce povídali. Maminka se snažila zjistit, co se s ním děje.
- ▶ „Flandíku, poslední dobou máš nějakou smutnou náladu. Nechce se ti do školky ani ven si hrát. Myslím, že tě něco trápí. Chceš si o tom promluvit?“ zeptala se ho.
- ▶ „Ne! Nechci!“ odsekl Flandil. Nechtěl se o tom bavit.

Udělal Flandil dobře, když se se svým problémem nechtěl svěřit mamince? Co bys udělal/a ty?

- ▶ „To nevadí. Když budeš chtít někdy jindy, přijď za mnou. Ráda tě vyslechnu,“ řekla maminka a chtěla mu dát pusku na dobrou noc. V tom ji ale Flandil objal a rozplakal se.
- ▶ „Mamíííí!“ vzlykal a sám začal vyprávět o Leovi, o jeho bouchání a kousání. „Proto nechci chodit do školky,“ řekl na závěr.
- ▶ „Bojíš se ho,“ pochopila maminka.
- ▶ „Bojím,“ potvrdil Flandil.
- ▶ „Bolí tě rány a kousance a chceš, aby už to přestalo. Aby sis mohl s kamarády hrát tak pěkně jako předtím. A nevíš, jak by se to dalo vymyslet,“ pohládila ho maminka.
- ▶ „Nevím, no,“ smrknul Flandil, ale už neplakal.
- ▶ „Víš, u nás ve školce, když jsem byla ještě malá, byla jedna housenka. Jmenovala se Hedvika a také nám ubližovala. Asi jen nevěděla, jak se přidat k naší hře, nebo ji něco trápilo, a neuměla to říct,“ svěřila se maminka malému šnečkovi.
- ▶ „Vážně?“ divil se Flandil a vykulil oči na maminku.
- ▶ „Vážně,“ usmála se maminka.
- ▶ „A tobě taky ubližovala?“ vyzvídal Flandílek.
- ▶ „Ano, i mně ubližovala,“ potvrdila maminka.
- ▶ „Nejen že nás kopala, ale také bouchala, kousala a tahala za tykadla.“
- ▶ „Ty jo! A co jsi dělala, mami?“ chtěl vědět Flandil a opřel se o maminčinu ulitku.
- ▶ „A co děláš ty, když ti Leo ubližuje?“ zeptala se maminka.

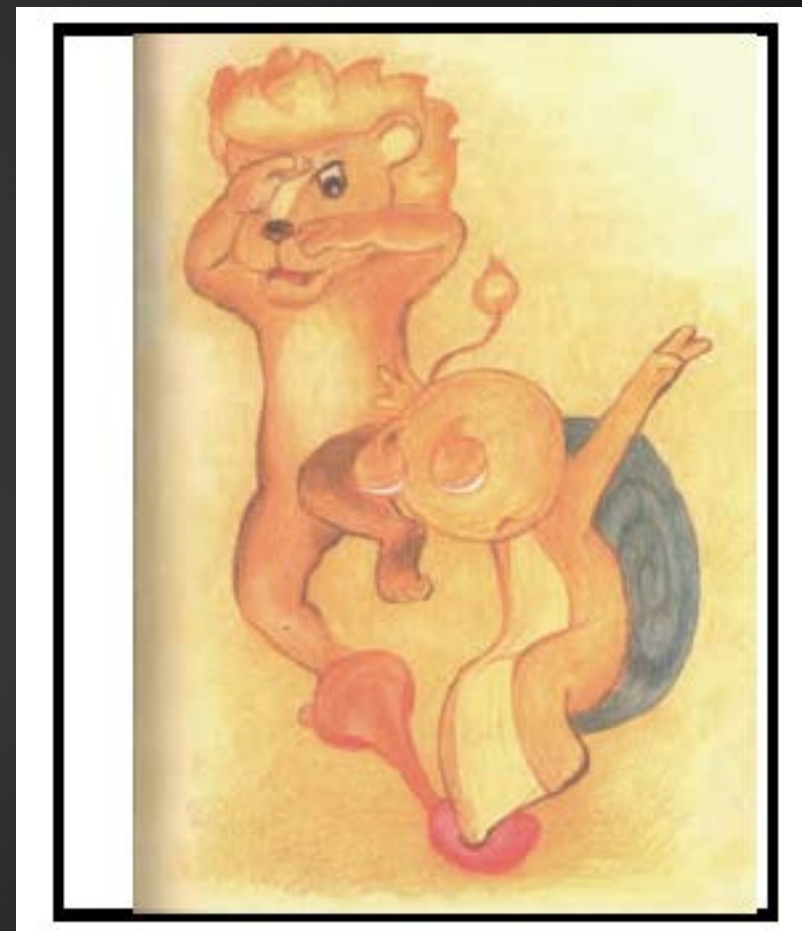
- ▶ *Co dělá Flandil, když mu Leo ubližuje?*
- ▶ „Uteču!“ Nebo se schovám do ulity a čekám, než odejde. A když ho vidí paní učitelka, přijde pro něj a odvede ho. Ale často si ani nevšimne, že nás zlobí,“ řekl smutně Flandil.
- ▶ „Aha. Bojíš se proti tomu něco udělat. A to, co teď děláš, ti pomáhá?“ zajímala se maminka.
- ▶ *Myslíte si, že to Flandilovi pomáhá? Proč?*
- ▶ „Nepomáhá! Leo se vždycky zase vrátí a zase ublíží!“ vzlykal znovu Flandílek.
- ▶ „Mami, co mám dělat, aby Leo přestal?“ snažil se dostat odpověď z maminky.
- ▶ „Víš, Flandítku, to nevím ani já. Ale můžu ti říct, co jsem tehdy udělala. Třeba ti to pomůže a vymyslíš něco sám,“ pohladila ho maminka.
- ▶ „Tenkrát jsem si uvědomila, že mi Hedvika ubližuje proto, že jí to dovolím. Protože se vůbec nebráním a jen tam tak stojím a brečím.“
- ▶ „Ale jak ses mohla bránit? Jak jsi ji mohla zastavit?“ vyzvídal šneček.
- ▶ „Když mě šla jednou bouchnout, protože chtěla moji panenku, zamračila jsem se. Šla jsem hodně blízko k ní a do obličeje jsem jí zakřičela: ‚To bolí! Nedělej mi to! Já se tě nebojím!‘“ vzpomínala maminka.

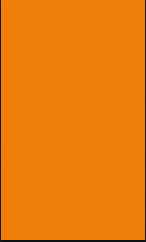
-
- ▶ *Co maminka udělala? Myslíte si, že to pomohlo?*
 - ▶ Flandil zůstal jako opařený.
 - ▶ „Fakt?“ vydechl. Neuměl si představit, že by on sám něco takového Leovi udělal.
 - ▶ „Opravdu. A bylo to tak nahlas, že se Hedvika lekla a utekla. Potom už mě nebouchala. Asi se bála mého křiku,“ usmála se maminka.
 - ▶ Flandil měl doširoka otevřené oči a hltal každé maminčino slovo. Ta maminka byla ale odvážná, pomyslel si. Možná bych to taky mohl vyzkoušet, napadlo ho.
 - ▶ „A nebála ses, mami?“ zeptal se ještě.

- ▶ *Myslíte si, že se maminka bála?*
- ▶ „No, to víš, že jsem bála, broučku! A jak! Ale věděla jsem, že dokud ji nezastavím, bude mi ubližovat pořád. Řekla jsem si, že už další bouchnutí ani kousanec nechci, že to zastavím teď hned. A povedlo se to,“ vysvětlovala maminka.
- ▶ Flandilovi teď bylo jasné, že musí Lea zastavit, i když zatím nevěděl jak. Jen tak mu může zabránit v dalším ubližování.
- ▶ Příklad: *Příští den si ve školce Flandílek hrál s kamarády na kapelu. Bubnovali na bubínky, hráli na kytaru a na piano. Flandil si vybral trumpetu s mačkáčím balónkem na konci.*
- ▶ Leo slyšel zvuky nástrojů a vydal se za nimi. Když přišel ke zvířátkům, všechna ztichla a čekala, co se bude dít. Leo se rozhodl, že Flandilovi trumpetu vezme.
- ▶ „Promiň, Leo, ale teď si s ní hraju já,“ řekl rozhodně Flandil. Byl připravený, že se bude bránit. Leo na nic nečekal a strčil do šnečka. Ten upadl na zem. Rychle se zvedl

- ▶ Ukážeme dětem ilustraci z knihy.
- ▶ Děti se snaží podle ilustrace zjistit, co se stalo.
- ▶ *Co Flandil na obrázku udělal proto, aby mu lvíček už nikdy neublížil? Jak by ses choval/a ty? Co bys udělal/a?*

-
- ▶ a než mu Leo stihl trumpetu vzít, Flandil na ni skočil a dlouze a hlasitě zatroubil Leovi přímo do obličeje. Leo se lekl a vyskočil do výšky. Flandil slezl s trumpetou a zakřičel, co nejsilněji dovedl:
 - ▶ „Přestaň mi ubližovat! Já se tě nebojím! Když něco chceš, můžeš to říct.“
 - ▶ Leo nečekal, že se proti němu někdo postaví, a zacouval do třídy jako vystrašená kočička. Flandil se napřimil a vrátil se ke kamarádům. Ti stáli jako sochy a nevěřili, že tak maličkatý šneček právě zahnal velkého Iva. Každý z nich si pomyslel, že když to dokáže malý šneček, může to dokázat kdokoliv. A Flandil ani netušil, že svým kamarádům dodal odvahu, aby se také bránili, kdyby jim chtěl ubližovat.

Jak se cítil Flandil potom, co se postavil lvíčkoví

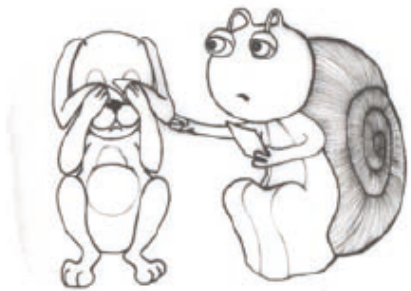
- ▶ *Jak by ses cítil, kdybys sebral odvahu a přemohl někoho, kdo by ti ublížil jako lvíček šnečkovi?*
- ▶ *Pojďme najít obrázek, na kterém je namalováno, jak se podle tebe šneček cítil teď. Obrázek si nalep do poslední kolonky k číslu 3.*
- ▶ *K vyjádření svých pocitů děti využijí emoční karty z knihy, které mají před sebou.*

1

2

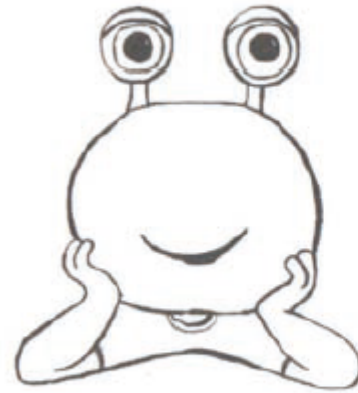

3

4

Jak se cítil Flandil
potom, co se
postavil Ivíčkoví

5

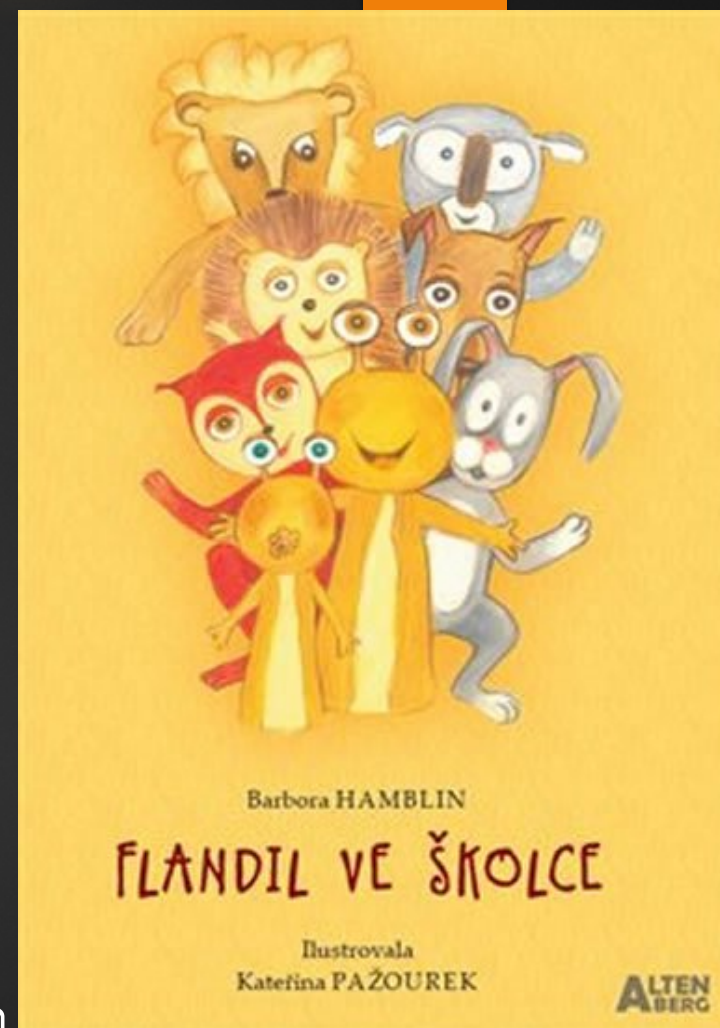
6

Reflexe v MŠ

- ▶ *Jak se cítil Flandil na začátku?*
- ▶ *Co udělal proto, aby už mu nikdo neubližoval? Jak se cítí potom?*
- ▶ *Mohli bychom toho využít i u nás ve školce?*

Adaptace na MŠ I: Flandil ve školce

- ▶ HAMBLINOVÁ, Barbora. *Flandil ve školce*. Druhé vydání. Ilustroval Kateřina PAŽOUREK. Jihlava: Altenberg, 2017. ISBN 978-80-906543-2-7.
- ▶ Kniha prostřednictvím šnečka Flandila otevírá téma adaptace dítěte na mateřskou školu, strachu ze školky, ubližování mezi kamarády, nového cizojazyčného kamaráda, počůrávání, příchodu sourozence do rodiny, besídky či oslavy dne sv. Mikuláše. Děti společně s Flandilem a jeho laskavou maminkou zjistí, jak se s nelehkými situacemi vyrovnat.
- ▶ HAMBLINOVÁ, Barbora. *Flandil u doktora*. Ilustrovala Kateřina PAŽOUREK. Jihlava: Altenberg, 2018. ISBN 978-80-906543-6-5.
- ▶ V dalších příbězích šnečích bratříčků (navazuje na knihu *Flandil ve školce* – viz téma *Adaptace na MŠ*) se děti setkávají se situacemi, kdy se musejí vyrovnat se strachem a obavami z lékařského vyšetření, s úrazy a bolestí. Flandil se svým bráškou Slandilem a jejich rodiči dětem dokazují, že i takové chvíle lze překonat díky láskyplné péči a psychické podpoře těch nejbližších.

Rok ve školce

- ▶ LIPUT, Przemysław. *Rok ve školce*. Přeložila Anna HALFAROVÁ. Brno: Host, 2018. ISBN 978-80-7577-530-6.
- ▶ Obsahuje dvanáct bohatě ilustrovaných dvoustran, které dětem ukazují, co všechno se dá zažít v MŠ v průběhu roku – od zří do letních prázdnin.

4. Miniúkol

- ▶ Vyberte si jednu postavu z knih, s nimiž jsme dnes pracovali, a najděte pro ni vhodný dům – Svou fotku prosím pošlete na email Veronika.Laufkova@pedf.cuni.cz, budeme si je příště sdílet

- **Najdi dům/zahradu pro knižní postavu**

- Touto aktivitou propojujeme fantazii a okolní reálný svět.

Y a-t-il un grand arbre au calme pour accueillir toute la famille Chouette?
Et monsieur Canard, qui lui trouvera une maison?

Commentaire

- Avant de partir, laissez les enfants s'imprégner de leurs albums afin qu'ils aient quelque chose qu'ils devront chercher.
- L'adulte tient l'appareil photo et les enfants lui indiquent quel cadrer, etc.
- Plusieurs promenades sont nécessaires pour trouver du matériel intéressant.
- Et si vous montiez une exposition...

- Kdyby Pipi Punčochatá

bydlela v naší čtvrti/vesnici, jaký dům by se pro ni nejlépe hodil?

V jakém domě by asi bydlel Harry Potter? Vydáme se na procházku a najdeme je.

Před procházkou prolistujte s dětmi jejich oblíbené knihy, aby si mohly vybrat postavy. Vezměte s sebou fotoaparát, abyste pak mohli se snímky pracovat; děti mohou radit, jak fotit, nebo fotit samy.